מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את שלבי עוצרים-בודקים-חושבים לפני שמאמינים בידיעה
- להבחין בין עובדה לבדיה
- לתרגל שיח מכבד כשיש חילוקי דעות

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – בחירה נכונה

- 1. א – עוצרים ובודקים
- 2. ב – סיפור שלא קרה באמת

חלק ב' – נכון או לא נכון

- 1. לא נכון – צריך לבדוק את המקור לפני שמאמינים
- 2. נכון – זה השלב הראשון לפני שמאמינים

חלק ג' – השלימו את המילה

- 1. לעצור
- 2. בדיה

חלק ד' – התאימו מושג להסבר

- 1 – ד (לא ממהרים להאמין או לשתף)
- 2 – ג (מחפשים מידע נוסף ומקור אמין)
- 3 – ב (שוקלים אם המידע הגיוני)
- 4 – א (דבר שאפשר להוכיח שהוא נכון)

חלק ה' – סדרו את השלבים

- 1. רואים ידיעה חדשה ברשת
- 2. עוצרים לפני שמשתפים
- 3. בודקים את המקור
- 4. חושבים אם המידע הגיוני

חלק ו' – כתיבה קצרה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- עוצרים לפני שמשתפים או מאמינים
- עובדה אפשר להוכיח, בדיה לא קרתה באמת
- מקשיבים ומסבירים את הדעה בנימוס בלי להעליב

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח עם דוגמה מהכיתה לידיעה שצריך לבדוק לפני תחילת התרגול
- לעודד תלמידים לשתף דוגמאות מהחיים שלהם בזהירות ובכבוד
- להשתמש בסמלים החזותיים של הדף (✋ 🔍 🤔 ☑ ❌) כתמיכה בזיכרון השלבים

דף תרגול: בין עובדה לבדיה

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בעולם מלא מידע חשוב לדעת לעצור ולבדוק לפני שמאמינים בידיעה או משתפים אותה.
בדף זה נתרגל איך מבחינים בין עובדה לבדיה ואיך משוחחים בכבוד גם כשלא מסכימים.

בנק מילים: לעצור | בדיה

1 חלק א' – בחירה נכונה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה עושים קודם כשרואים ידיעה חדשה?

א) עוצרים ובודקים ב) משתפים מיד ג) מתעלמים

2. מה המשמעות של המילה 'בדיה'?

א) סיפור אמיתי ב) סיפור שלא קרה באמת ג) חדשות רשמיות

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כל מה שכתוב באינטרנט הוא בהכרח נכון	☐	☐
2	עוצרים ובודקים זה חלק מחשיבה ביקורתית	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה

השלימו את המילה החסרה.

1. לפני שמאמינים בידיעה צריך _____ ולבדוק

2. _____ היא סיפור שלא קרה במציאות

4 חלק ד' – התאימו מושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עוצרים	___	**א.** דבר שאפשר להוכיח שהוא נכון
2. בודקים	___	**ב.** שוקלים אם המידע הגיוני
3. חושבים	___	**ג.** מחפשים מידע נוסף ומקור אמין
4. עובדה	___	**ד.** לא ממהרים להאמין או לשתף

5 חלק ה' – סדרו את השלבים

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	בודקים את המקור
☐	חושבים אם המידע הגיוני
☐	רואים ידיעה חדשה ברשת
☐	עוצרים לפני שמשתפים

6 חלק ו' – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

כרטיס יציאה

מה השלב הראשון כשרואים ידיעה חדשה?

מה ההבדל בין עובדה לבדיה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀